

Online bijeenkomst Circulaire Maakindustrie

Maandag 24 april 2023

Programma

15:30u Welkom en aftrap, **Gerard Wyfker** (Metaalunie)

15:35u Vernieuwde website Circulaire Maakindustrie door **Diana de Graaf**

16:00u Tools

- Rekenmodel Financiële Restwaarde door **Jip van Grinsven** (Alba Concepts)
- CESI Supply tool door **Ton Bastein** (TNO)

16:20u Terugblik AO Circulaire Economie + Vooruitblik 2023

16:30u Einde

Vernieuwde website

Doel

Site (weer) aantrekkelijker maken voor primaire doelgroep bedrijven

Nieuwe elementen

- Tools
- Ondersteuning (Regionale programma's)
- Uitgebreide wegwijzer

Weer meer aandacht voor

- Interviews
- Cases

Tools

In afgelopen jaren meerdere tools opgeleverd, o.a:

- **CESI Supply Tool:** Excel tool + achtergrondrapport
- **Leidraad Materialenpaspoort 2.0:** leidraad + rapport met aanbevelingen
- **Rekenmodel financiële restwaarde:** Eindrapport inclusief model
- **Self Assessment Tool Milieu-Impact:** Excel tool om milieu-impact te berekenen

Vaste plek op website ontbrak nog, dus moeilijk vindbaar
Nu op 1 pagina: samenvatting, doelgroep, downloadables

- <https://circulairemaakindustrie.nl/tools/>

Uitbreiding Wegwijzer

Cases waren doorzoekbaar op

- Ambitie
- Sector
- R-strategie

Behoeftte om uitgebreider/ specifiekter te zoeken in meer items

Nu alle content doorzoekbaar, ook op

- Productgroep (prioritair volgens NPCE)
- Rol in keten (OEM-er, toelverancier, recycler etc)
- Provincie

Verdient nog wel wat *finetuning*

<https://circulairmaakindustrie.nl/tools/wegwijzer/>

Ondersteuning bedrijven

- Uitvoeringsprogramma Circulaire Maakindustrie heeft als doel om transitie van maakindustrie naar circulair economie te versnellen
- Programma biedt geen (1:1) steun en advies voor individuele bedrijven
- Doorverwijzing naar regionale partijen die (vrijwel) allemaal programma's en individueel advies bieden, en circulaire expertise

- <https://circulairemaakindustrie.nl/regionalesupport/>

Interviews ondernemers

- Bedoeld ter **MOTIVATIE**: Beknopt, Inspirerend, Beleving
- 4 terugkerende vragen
 1. Wat is de circulaire stap die jullie gemaakt hebben?
 2. Wat is de grootste winst?
 3. Wat is de grootste uitdaging?
 4. Welke circulaire stappen staan op de planning?

Geschikt om te delen online of via email om mensen

Ontwikkeling door CM ism tekstschrijvers

<https://circulairemaakindustrie.nl/interview/>

Cases bedrijven

- Bedoeld ter **EDUCATIE**: uitgebreid, informatief, analyserend
- Koppeling aan R-strategieën, voordelen, kansen
- Beschrijving via 6 onderdelen:
 1. Inleiding
 2. Het bedrijf en de uitdaging
 3. Wat hebben jullie gedaan? (Circulaire oplossing)
 4. Waarom hebben jullie dat gedaan? (Voordelen)
 5. Wat levert het op? (Resultaten)
 6. Advies aan andere ondernemers

Ontwikkeling door Hogescholen
<https://circulairmaakindustrie.nl/case/>

Product slimmer gebruiken en maken	R0 Refuse
	R1 Rethink
	R2 Reduce
Levensduur verlengen van product en onderdelen	R3 Re-use
	R4 Repair
	R5 Refurbish
	R6 Remanufacture
Nuttig toepassen van materialen	R7 Repurpose
	R8 Recycle
	R9 Recover

Bron: ELI 2015; bewerking PBL

Ontwikkeling cases ism hogescholen

- Initiatief van Haagse Hogeschool ism TNO (2021)
- Doorstart in 2023 waarbij meer hogescholen zullen aansluiten: Windesheim, Saxion, HAN en mogelijk ook Avans en meer?

Ontwikkeling

- Analyse en beschrijving door studenten voor studiepunten
- Beoordeling case door docenten
- Publicatie door Circulaire Maakindustrie

Gebruik

- Onderwijs (docenten): lesmateriaal, studie-opdrachten en -onderzoek
- Praktijk (intermediairs): lessen/ ervaringen voor ondernemers

Rekenmodel Financiële Restwaarde

Jip van Grinsven

- Alba Concepts

CESI Supply Tool

Ton Bastein

• TNO

CIRCULAIRE
MAAKINDUSTRIE

Terugblik AO 20 april 2023

December 2022
Januari 2023

Grondstoffen strategie
Nationaal Programma CE (opvolger uit 2011)

Inzet van Metaalunie, FME en VNO

1. NPCE & Grondstoffenstrategie; basis voor krachtig economisch beleid voor maakindustrie kan 3,2 mld extra toegevoegde waarde leveren (47 -> 50,2 mld)
2. Circulaire Economie kan 7,2 Mton CO2 besparen (ca 2 Mton in Maakindustrie)
3. Draagt bij aan de strategische autonomie van Europa/ Nederland

Probleem

Gebrek aan middelen; I&W begroting slechts € 69 miljoen waarvan € 32 miljoen structureel. Dat vinden ook de SER en het PBL.

Terugblik AO 20 april 2023

Probleem

Gebrek aan middelen; I&W begroting slechts € 69 miljoen waarvan € 32 miljoen structureel. Dat vinden ook de SER en het PBL.

Metaalunie en FME roepen daarom op ieder jaar minimaal 100 mln te investeren.

Alleen al voor de TA Maakindustrie is 45 miljoen begroot.

Terugblik AO 20 april 2023

Begroting 4 actielijnen

Actielijnen 4 productgroepen	Budget (kEUR)
Circulaire Capital Equipment	8.525
Circulaire Windparken	17.400
Circulaire Zonneparken	11.000
Circulaire klimaatinstallaties	7.750
TOTAAL	44.675 (exclusief onderzoeksmiddelen)

Terugblik AO 20 april 2023

Beeld van het AO

Kabinet zit in de onderhandelingen van de voorjaarsnota.
TK fracties verdeeld over normeren / beprijzen – stimuleren
o.a. CDA, VVD zijn voor. Maar o.a, PvdD, GL, D66 en CU zijn tegen. PvdA neutraal
Staatssecretaris Heijnen: mix nodig van normeren / beprijzen én stimuleren
Gelijk speelveld is belangrijk dus meeste regels op Europees niveau. Zorgen over
houdbaarheid van bedrijfsleven in NL/EU.

Na mei vervolg met o.a. 2 minutendebat en mogelijk ronde tafel
Opvallend moment: Heijnen meldt dat er kennelijk geld uit klimaatfonds beschikbaar
komt voor stimuleren CE. (zoals FME en Metaalunie al langer voorstellen)

Conclusie: kabinet beweegt de goede kant op. TK nog erg verdeeld.

Vooruitblik 2023 (1): Bijeenkomsten

- Succesvolle bijeenkomst tijdens Week van de Circulaire Economie bij Maak Haarlem, Noord-Holland
- Meer regionale bijeenkomsten ism lokale partners

Vooruitblik 2023 (2): Ontwikkeling cases ism hogescholen

- Initiatief van Haagse Hogeschool ism TNO (2021)
- Doorstart in 2023 waarbij meer hogescholen zullen aansluiten: Windesheim, Saxion, HAN en mogelijk ook Avans en meer?

Ontwikkeling

- Analyse en beschrijving door studenten voor studiepunten
- Beoordeling case door docenten
- Publicatie door Circulaire Maakindustrie

Gebruik

- Onderwijs (docenten): lesmateriaal, studie-opdrachten en -onderzoek
- Praktijk (intermediairs): lessen/ ervaringen voor ondernemers

Tot slot

- Ga aan de slag met de tools en deel ze met anderen
- Ken je een geschikt bedrijf voor case of interview? Introduceer ons!
- Steun onze oproep voor meer financiering voor de circulaire transitie in de maakindustrie!
- Laat het weten als je vragen hebt of hulp zoekt!

Bedankt voor jouw aanwezigheid

Verslag en terugkijken via
<https://circulairemaakindustrie.nl/bijeenkomsten/>

CIRCULAIRE
MAAKINDUSTRIE